Sprawdzian z polityki zagranicznej RP

Grupa A

WOS: Polska w organizacjach międzynarodowych i jej priorytety po 1989 roku

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 25

10 zadań, 25 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Instytucją reprezentującą Polskę w bieżących kontaktach dyplomatycznych z innym państwem, kierowaną zazwyczaj przez ambasadora, jest:

(A) konsulat
(B) attaché
(C) ambasada
(D) delegatura

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Polska złożyła oficjalny wniosek o członkostwo w Unii Europejskiej w roku:

(A) 1997
(B) 1999
(C) 1994
(D) 2004

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–2 pkt)

Oceń.

1. Trójkąt Weimarski to format współpracy Polska–Francja–Niemcy.	**P**	**F**
2. Polska jest stałym członkiem Rady Bezpieczeństwa ONZ.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–4 pkt)

Dopasuj organizację międzynarodową do jej głównego zadania.

1. NATO	...	A. Kolektywna obrona militarna członków — atak na jednego traktowany jako atak na wszystkich
2. Unia Europejska	...	B. Bezpieczeństwo i współpraca w Europie, w tym ochrona praw człowieka i demokracji
3. ONZ	...	C. Integracja gospodarcza, polityczna i prawna krajów europejskich; jednolity rynek
4. OBWE	...	D. Utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, koordynacja działania między państwami

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj organizację do jej głównego celu.

1. OBWE	...	A. Bezpieczeństwo i współpraca w Europie (w tym kontrola zbrojeń)
2. UE	...	B. Utrzymanie pokoju i współpracy międzynarodowej
3. ONZ	...	C. Obrona zbiorowa i bezpieczeństwo transatlantyckie
4. NATO	...	D. Integracja gospodarcza i polityczna Europy

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–4 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

Polska polityka zagraniczna opiera się na dwóch filarach: (1) _____ w ramach NATO oraz (2) _____ w ramach Unii Europejskiej. Artykuł 5 Traktatu Waszyngtońskiego gwarantuje zasadę (3) _____ — atak na jednego członka sojuszu jest traktowany jako atak na wszystkich. Polska zabiega też o stałe bazy wojskowe NATO na swoim terytorium, tzw. (4) _____, zamiast jedynie rotacyjnej obecności wojsk sojuszniczych.

(1) izolacjonizm / bezpieczeństwo zbiorowe / neutralność
(2) suwerenność absolutna / konfederacja / integracja europejska
(3) atomowego odstraszania / jednostronnej interwencji / obrony zbiorowej
(4) neutralne strefy buforowe / tymczasowe ćwiczenia / Fort Trump

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega zasada wielostronności (multilateralizmu) w polskiej polityce zagranicznej. Podaj jeden przykład organizacji międzynarodowej, poprzez którą Polska realizuje tę zasadę.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, czym jest dyplomacja wielostronna (multilateralizm) i podaj jedną jej zaletę wobec bilateralizmu.

Zadanie 9. (0–3 pkt)

Wyjaśnij pojęcie „soft power" (miękka siła) w stosunkach międzynarodowych. Podaj dwa przykłady instrumentów soft power stosowanych przez Polskę w polityce zagranicznej.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega inicjatywa Trójmorza, której Polska jest jednym z inicjatorów i uczestników. Wskaż jeden cel tej inicjatywy.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/wos/polityka-zagraniczna-rp

Sprawdzian z polityki zagranicznej RP

Grupa B

WOS: Polska w organizacjach międzynarodowych i jej priorytety po 1989 roku

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 25

10 zadań, 25 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Rada Europy, której Polska jest członkiem od 1991 roku, różni się od Rady Unii Europejskiej tym, że:

(A) jest jedną z instytucji Unii Europejskiej, obradującą w składzie szefów państw lub rządów państw członkowskich UE, która wyznacza ogólne kierunki polityki i priorytety integracji europejskiej

(B) zrzesza państwa członkowskie Unii Europejskiej i podejmuje decyzje wiążące dla ich prawa gospodarczego, a jej rozporządzenia obowiązują bezpośrednio w krajach wspólnoty bez wdrażania do prawa krajowego

(C) jest organem NATO odpowiedzialnym za koordynację polityki obronnej państw sojuszu w Europie, planowanie wspólnych ćwiczeń wojskowych i nadzór nad misjami stabilizacyjnymi

(D) jest odrębną od Unii Europejskiej organizacją międzynarodową, zrzeszającą szersze grono państw europejskich i zajmującą się przede wszystkim ochroną praw człowieka, demokracji i rządów prawa

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Polska przystąpiła do Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO) w roku:

(A) 1991
(B) 1995
(C) 1997
(D) 1999

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–2 pkt)

Oceń zdania o organizacjach międzynarodowych.

1. Polska jest członkiem Rady Bezpieczeństwa ONZ jako członek stały.	**P**	**F**
2. NATO jest sojuszem obronnym — atak na jednego członka traktowany jest jako atak na wszystkich (art. 5).	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–4 pkt)

Dopasuj instytucję Unii Europejskiej do pełnionej przez nią funkcji.

1. Parlament Europejski	…	A. wyznacza ogólne kierunki i priorytety polityczne rozwoju Unii, skupia szefów państw i rządów
2. Komisja Europejska	…	B. zapewnia jednolitą wykładnię i stosowanie prawa unijnego we wszystkich państwach członkowskich
3. Rada Europejska	…	C. reprezentuje obywateli UE, współtworzy prawo unijne wraz z Radą UE i zatwierdza budżet
4. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej	…	D. pełni funkcję organu wykonawczego, przygotowuje projekty aktów prawnych i czuwa nad przestrzeganiem traktatów

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj organizację międzynarodową do jej głównego celu lub charakterystyki.

1. NATO	...	A. integracja gospodarcza i prawna państw europejskich w ramach jednolitego rynku
2. UE	...	B. utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego poprzez współpracę multilateralną
3. OBWE	...	C. promowanie bezpieczeństwa, praw człowieka i współpracy w Europie i Azji Centralnej
4. ONZ	...	D. zbiorowa obrona wojskowa państw członkowskich oparta na art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–4 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

Polska przystąpiła do NATO w roku (1) _____, a do Unii Europejskiej (2) _____ maja (3) _____ roku. Referendum akcesyjne odbyło się (4) _____ czerwca 2003 roku.

(1) 2001 / 1997 / 1999 / 1995
(2) 15 / 1 / 3 / 11
(3) 2004 / 2007 / 2002 / 2005
(4) 1-2 / 7-8 / 14-15 / 21-22

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij różnicę między polityką zagraniczną a dyplomacją. Podaj przykład działania typowego dla każdej z tych sfer.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

Podaj dwa argumenty ZA i dwa PRZECIW przyjęciu przez Polskę waluty euro.

Zadanie 9. (0–3 pkt)

Wyjaśnij, jakie korzyści przyniosło Polsce członkostwo w Unii Europejskiej. Wskaż jedną korzyść gospodarczą.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Podaj dwa filary polskiej polityki zagranicznej po 1989 r.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/wos/polityka-zagraniczna-rp

Sprawdzian z polityki zagranicznej RP

Grupa A

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **C**

3. (2 pkt) **1. P; 2. F** — po 1 pkt za zdanie

4. (4 pkt) **1–A, 2–C, 3–D, 4–B** — po 1 pkt za parę

5. (4 pkt) **1–A, 2–D, 3–B, 4–C** — po 1 pkt za parę

6. (4 pkt) **(1) bezpieczeństwo zbiorowe; (2) integracja europejska; (3) obrony zbiorowej; (4) Fort Trump** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Multilateralizm w polskiej polityce zagranicznej oznacza preferowanie rozwiązywania problemów i realizacji celów międzynarodowych poprzez współpracę wielostronną, w ramach organizacji międzynarodowych i sojuszy, a nie wyłącznie poprzez relacje dwustronne z pojedynczymi państwami. Przykładem realizacji tej zasady jest aktywne członkostwo Polski w Organizacji Narodów Zjednoczonych — Polska uczestniczy m.in. w misjach pokojowych ONZ, a w latach 2018–2019 była niestałym członkiem Rady Bezpieczeństwa.
Punktacja: Poprawne wyjaśnienie multilateralizmu jako preferowania rozwiązywania problemów międzynarodowych poprzez współpracę wielostronną (1 pkt) + trafny przykład organizacji, np. ONZ, NATO, UE (1 pkt). 2 pkt.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Multilateralizm: współpraca wielu państw w ramach organizacji/forów (ONZ, UE, NATO). Zaleta: decyzje mają większy legitymizm i skuteczność, bo angażują wielu partnerów — łatwiej rozwiązać problemy globalne (klimat, terroryzm, pandemie) niż bilateralnie.
Punktacja: Definicja (1), zaleta (1).

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Soft power (J. Nye, 1990) to zdolność do wywierania wpływu przez atrakcyjność kultury, wartości i instytucji — bez użycia przymusu (hard power). Przykład 1: Instytuty Polskie (Warszawa, Berlin, Paryż) promujące polską kulturę, sztukę i naukę za granicą. Przykład 2: Polska jako model transformacji — dzielenie się doświadczeniami z krajami aspirującymi do demokracji (np. programy pomocy dla Ukrainy i Białorusi).
Punktacja: Kryterium 1 (1 pkt): definicja (Joseph Nye) — zdolność do kształtowania zachowań i preferencji innych podmiotów przez przyciąganie, atrakcyjność kulturową i wartości, bez przymusu. Kryterium 2 (1 pkt): przykład 1 — np. Instytut Polski za granicą (promocja kultury i języka), stypendia dla zagranicznych studentów. Kryterium 3 (1 pkt): przykład 2 — np. promowanie polskiego doświadczenia transformacji ustrojowej jako modelu dla innych krajów, dyplomacja historyczna (muzea, upamiętnienia).

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Inicjatywa Trójmorza to forma współpracy regionalnej trzynastu państw Unii Europejskiej z Europy Środkowej, Wschodniej i Południowo-Wschodniej (Grecja dołączyła w 2023 r.), położonych między Morzem Bałtyckim, Morzem Adriatyckim a Morzem Czarnym, w tym Polski. Jednym z jej celów jest rozwój wspólnej infrastruktury transportowej, energetycznej i cyfrowej łączącej te kraje w układzie północ–południe, co ma zmniejszyć ich historyczną zależność infrastrukturalną od Rosji i wzmocnić integrację regionalną w ramach Unii Europejskiej.
Punktacja: 1 pkt – poprawne wyjaśnienie (forma współpracy regionalnej państw Europy Środkowej i Wschodniej położonych między Morzem Bałtyckim, Adriatyckim i Czarnym). 1 pkt – trafny cel (np. rozwój infrastruktury transportowej, energetycznej i cyfrowej łączącej te państwa w układzie północ–południe). Maks. 2 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **D**

2. (1 pkt) **D**

3. (2 pkt) **1. F; 2. P** — po 1 pkt za zdanie

4. (4 pkt) **1–C, 2–D, 3–A, 4–B** — po 1 pkt za parę

5. (4 pkt) **1–D, 2–A, 3–C, 4–B** — po 1 pkt za parę

6. (4 pkt) **(1) 1999; (2) 1; (3) 2004; (4) 7-8** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Polityka zagraniczna to całościowa strategia państwa wobec innych podmiotów stosunków międzynarodowych, wyznaczana przez najwyższe władze (np. Prezydenta, Radę Ministrów). Dyplomacja jest natomiast narzędziem realizacji tej polityki — obejmuje negocjacje, kontakty i reprezentację interesów państwa prowadzone przez ambasadorów i innych przedstawicieli. Przykładem polityki zagranicznej jest decyzja o przystąpieniu Polski do NATO, a przykładem dyplomacji — negocjacje ambasadora dotyczące warunków tego członkostwa.
Punktacja: Poprawne wyjaśnienie różnicy (polityka zagraniczna — całościowa strategia państwa wobec innych podmiotów międzynarodowych, wyznaczana przez najwyższe władze; dyplomacja — narzędzie realizacji tej polityki poprzez negocjacje i kontakty przedstawicieli państw) — 1 pkt. Trafne przykłady obu sfer — 1 pkt. Łącznie 2 pkt.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: ZA: 1) Eliminacja kosztów wymiany walut → łatwiejszy handel. 2) Stabilność makroekonomiczna i wiarygodność na rynkach. PRZECIW: 1) Utrata niezależnej polityki pieniężnej (NBP nie mógłby ustalać stóp procentowych). 2) Ryzyko wzrostu cen w okresie przejściowym (efekt zaokrągleń).
Punktacja: 2 za (1 pkt), 2 przeciw (1 pkt).

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Członkostwo w Unii Europejskiej otworzyło przed Polską dostęp do jednolitego rynku europejskiego oraz swobodę przepływu osób, towarów, usług i kapitału, co ułatwiło polskim przedsiębiorstwom eksport i obywatelom — legalną pracę w innych krajach członkowskich. Istotną korzyścią gospodarczą jest dostęp do unijnych funduszy strukturalnych i spójności, dzięki którym sfinansowano liczne inwestycje infrastrukturalne w Polsce, np. budowę dróg ekspresowych i autostrad, co przyczyniło się do wzrostu gospodarczego i modernizacji kraju.
Punktacja: 1 pkt za wskazanie ogólnej korzyści z członkostwa (np. dostęp do jednolitego rynku europejskiego, swoboda przepływu osób). 1 pkt za trafną korzyść gospodarczą (np. dostęp do funduszy unijnych finansujących inwestycje infrastrukturalne). 1 pkt za rozwinięcie/uzasadnienie podanej korzyści gospodarczej konkretnym przykładem. 3 pkt.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: 1) Integracja euroatlantycka (NATO + UE) — bezpieczeństwo i rozwój. 2) Polityka wschodnia (Partnerstwo Wschodnie, wsparcie Ukrainy, demokratyzacja sąsiadów).
Punktacja: 2 filary po 1 pkt.

Skala ocen (orientacyjna, 25 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	23–25 pkt
dobry (4)	19–22 pkt
dostateczny (3)	13–18 pkt
dopuszczający (2)	8–12 pkt
niedostateczny (1)	0–7 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/wos/polityka-zagraniczna-rp**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.